

Streszczenie pracy w języku polskim

Tytuł:

Aspiracje edukacyjne młodzieży wychowującej się w domach dziecka w Czechach na progu szkoły średniej i wyższej

Autor:

RNDr. Jana Motyková

Departament (Institute):

Dolnośląska Szkoła Wyższa, Wydział nauk pedagogicznych

Promotor:

prof. dr hab. Bogusław Śliwerski

Streszczenie

Rozprawa dotyczy problematyki wychowania dzieci wychowywanych w domach dziecka. Część teoretyczna podzielona jest na 5 rozdziałów, które prezentują koncepcję polityki społecznej, opieki społecznej i alternatywnej opieki edukacyjnej w Republice Czeskiej i w wybranych krajach europejskich. Ponadto opisano czeski system edukacyjny skoncentrowany na zagadnieniach szkolnictwa średniego i wyższego. Kolejnym obszarem interpretacji teoretycznej są tematy poruszane w rozprawie, które reprezentują nierówności edukacyjne, aspiracje edukacyjne, wybór ścieżki edukacyjnej jednostki, przyczyny i bariery sukcesu szkolnego w szkolnictwie średnim i wyższym. Na koniec omówiono aktualny stan problemu, zdefiniowano problem badawczy, na końcu części teoretycznej przedstawiono kluczowe terminy używane w rozprawie oraz nakreślono metodykę badań.

Część empiryczna składa się z badań mieszanych – ankiety i wywiadów z osobami wychowanymi w domach dziecka, które studiowały lub studiują na uniwersytecie. Zgodnie z celem rozprawy, w dyskusji i analizie wyników zostały opisane czynniki mające istotny związek z aspiracjami edukacyjnymi i wyborem ścieżki edukacyjnej dla młodzieży wychowującej się w domach dziecka w Czechach. Obejmują one w szczególności środowisko społeczne, które obejmuje pochodzenie społeczne ucznia, środowisko rodzinne, środowisko i wsparcie domu dziecka, typ szkoły oraz klimat w szkole i klasie. Ponadto na aspiracje edukacyjne ucznia wpływa samoocena ucznia, motywacja do nauki oraz znaczenie edukacji dla życia i przyszłego zatrudnienia. Na zakończenie prac zidentyfikowano rekomendacje dla domów dziecka, które można wykorzystać do poprawy edukacji ich podopiecznych.

Słowa kluczowe:

opieka instytucjonalna, dom dziecka, wychowanie, edukacja, nierówności edukacyjne, kariera edukacyjna, aspiracje edukacyjne

Summary

Title:

Educational aspirations of young people brought up in children's homes in the Czech Republic on the threshold of secondary and tertiary education

Author:

RNDr. Jana Motyková

Department:

University of Lower Silesia, Faculty of Educational Sciences

Supervisor:

prof. dr hab. Bogusław Śliwerski

Abstract:

The dissertation deals with the problems of education of children raised in children's homes. The theoretical part is divided into 5 chapters, which present the concept of the social policy, the social care and the alternative educational care in the Czech Republic and in the selected European countries. Furthermore, the Czech educational system focused on the issues of secondary and tertiary education is described. Another area of theoretical interpretation includes topics addressed in the dissertation, which represent educational inequalities, educational aspirations, the choice of an educational path of the individual, the causes and the barriers to the school success in both secondary and tertiary education. Last but not least, the current state of the problem is described, the research problem is defined, the key terms used in the dissertation and the research methodology are outlined at the end of the theoretical part.

The empirical part consists of the mixed research - a quantitative part (questionnaire survey) and qualitative part (interviews with individuals raised in orphanages who have studied or are studying at university). In accordance with the aim of the dissertation, factors that have a significant connection to educational aspirations and the choice of educational path for young people raised in children's homes in the Czech Republic were described in the discussion and analysis of the results. These include, in particular, the social environment, which includes the pupil's social background, the family environment, the environment and

support of the children's home, the type of school and the school and classroom climate. Furthermore, the educational aspirations are influenced by the pupil's self-concept, motivation for education and the importance of education for life and future employment. At the end of the work, recommendations for children's homes were identified, which could be used to improve the education of their clients.

Keywords:

institutional care, children's home, upbringing, education, educational inequalities, educational career, educational aspirations